

Δημήτρης Λυβάνιος
Βιογραφικό σημείωμα

I Τρέχουσα θέση

2006, Σεπτέμβριος – σήμερα: Επίκουρος Καθηγητής Νεότερης Ελληνικής και Ευρωπαϊκής Ιστορίας (Μόνιμος Επικ. Καθηγητής από το 2010), Τμήμα Δημοσιογραφίας και ΜΜΕ, ΑΠΘ

II Προηγούμενες θέσεις

2003, Ιανουάριος – 2006, Ιούλιος: Επισκέπτης Επίκουρος Καθηγητής [Visiting Assistant Professor], Department of History, Brown University, ΗΠΑ

2002, Ιανουάριος – Δεκέμβριος 2003, Δεκέμβριος: Ερευνητής στο πλαίσιο προγράμματος του βρετανικού Arts and Humanities Research Board (AHRB), με τίτλο: «Before Nationalism: Religion and Politics in the Orthodox and Ottoman worlds», στο Κολέγιο Birkbeck του πανεπιστημίου του Λονδίνου.

1996, Ιανουάριος – 2001, Δεκέμβριος: Ερευνητικός Εταίρος (Research Fellow) στις νεοελληνικές σπουδές, Pembroke College, πανεπιστήμιο του Cambridge, και διδάσκων (Affiliated Lecturer) ελληνικής ιστορίας, στη Σχολή Νεότερων και Μεσαιωνικών Γλωσσών του ιδίου πανεπιστημίου.

III Σπουδές

1991-1995: Διδακτορικό στη Νεότερη Ιστορία, University of Oxford (St Antony's College).

1988-1991: Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στη Νεότερη Ιστορία, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, ΑΠΘ. Βαθμός: «Άριστα» (10)

1984-1988: Πτυχίο Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας (ειδίκευση ιστορίας), ΑΠΘ. Βαθμός: «Άριστα» (8,72)

IV Υποτροφίες

1991 - 1994: Υποτροφία από το «Ismene Fitch Foundation» για κάλυψη διδάκτρων και διαβίωσης κατά τη διάρκεια των σπουδών μου στη Βρετανία.

1990 - 1991: Υποτροφία Ιδρύματος «Αλέξανδρος Ωνάσης», στο πλαίσιο ερευνητικού προγράμματος για τον Μακεδονικό Αγώνα, υπό την επίβλεψη του επιστημονικού

υπεύθυνου του Κέντρου Μακεδονικής Ιστορίας και Τεκμηρίωσης (ΚΕΜΙΤ) Βασίλη Γούναρη. Μουσείο Μακεδονικού Αγώνα, Θεσσαλονίκη
1987 - 1988: Υποτροφία του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών (ΙΚΥ)
1985 - 1986: Υποτροφία του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών (ΙΚΥ)

V Διδασκαλία

1) ΑΠΘ

Εισαγωγή στη νεότερη ελληνική ιστορία (υποχρεωτικό Α έτους, χειμερινού εξαμήνου)
Κοινωνική Ιστορία των ΜΜΕ (υποχρεωτικό Α έτους, χειμερινού εξαμήνου)
Εισαγωγή στη νεότερη βαλκανική ιστορία (ελεύθερης επιλογής, χειμερινού εξαμήνου)
Εισαγωγή στη νεότερη Ευρωπαϊκή ιστορία (ελεύθερης επιλογής εαρινού εξαμήνου)
Όψεις της Νεοελληνικής ταυτότητας (υποχρεωτικό Α έτους, εαρινού εξαμήνου)
Ιστορία του Τύπου / η Ελληνική Ιστορία στον Τύπο (μεταπτυχιακό μάθημα επιλογής του ΜΠΣ Σπουδές στην Επικοινωνία)
Introduction to Modern Balkan History [αγγλόφωνο μάθημα, προσφερόμενο στο πρόγραμμα Erasmus του Τμήματος Δημοσιογραφίας και ΜΜΕ.]

Πανεπιστήμιο του Cambridge.

Introduction to Modern Greek History 15th - 20th centuries.
Classicism and Romanticism in Modern Greece, 18th - 19th centuries.
Topics in Modern Greek History, 19th-20th centuries.
Σημείωση: Στο πλαίσιο της επιλογής για το βραβείο διδασκαλίας Pilkington Teaching Prize της Σχολής Νεοτέρων και Μεσαιωνικών Γλωσσών του Cambridge, το διδακτικό μου έργο χαρακτηρίστηκε «εξαιρετικό» («outstanding»), σε επιστολή που μου απηύθυνε ο κοσμήτορας της Σχολής (Chairman of the Board.)

Θερινά σχολεία του πανεπιστημίου του Cambridge

Nations and Nationalism: Theories, Concepts and Politics, 1789-2001. [Ιούλιος-Αύγουστος, 2001]
Nationalism [μάθημα πέντε εβδομάδων (Ιούνιος-Ιούλιος) στο πλαίσιο θερινού σχολείου του Pembroke College.

Κολέγιο Birkbeck του πανεπιστημίου του Λονδίνου

Greece in the 1940s (μεταπτυχιακό μάθημα για το *MA in Contemporary History & Politics*.)
After the Ottoman Empire (μεταπτυχιακό μάθημα για το *MA in Contemporary History & Politics*)

Πανεπιστήμιο Brown, ΗΠΑ

A shadow-land of mystery': The Balkans in the European and American Imagination, c. 1800-1950.

The Balkans in International Relations: The Eastern Question and After, 1774-1950.

From Belgrade to Dayton via Athens: Introduction to Modern Balkan History, 1804-1995.

From Dracula to Milosevic: Religion, Violence and Nationalism in the Balkans, 15th to 20th centuries.

Occupation, Resistance and Collaboration: The Balkans during the Second World War, 1939-1945.

'No Burial of Dead Ideas': The Macedonian Question, 1870s-1990s

VI Κριτής επιστημονικών άρθρων

Έχω κληθεί να αξιολογήσω άρθρα για δημοσίευση στα παρακάτω περιοδικά:

Dialogos: Hellenic Studies Review (King's College, London)

Columbia Journal of Historiography (Columbia University)

Journal of Modern Greek Studies (Johns Hopkins University Press)

Byzantine and Modern Greek Studies (Cambridge University Press)

The Welcome Trust for the History of Medicine, UK. (για ερευνητικό πρόγραμμα)

VII Μέλος συντακτικών επιτροπών περιοδικών

2014-2018: *Byzantine and Modern Greek Studies* (Cambridge University Press)

2012-2015: *Southeast European and Black Sea Studies* (Routledge) Υπεύθυνος βιβλιοκρισιών

2009 - : *Κλειώ: Περιοδική έκδοση για τη Νεότερη Ιστορία* (Επίκεντρο)

1999-2003: *The Anglo-Hellenic Review* (The Anglo-Hellenic League) Υπεύθυνος βιβλιοκρισιών

VIII Οργάνωση διεθνών συνεδρίων και ημερίδων

Μέλος της επιστημονικής επιτροπής [με τους καθηγητές Κ. Σβολόπουλο, Β. Γούναρη, Ι. Στεφανίδη και Μ. Mazower] του συνεδρίου *Θεσσαλονίκη: Μια πόλη σε μετάβαση, 1912-2012*, Θεσσαλονίκη, 18-21 Οκτωβρίου 2012.

Μέλος της επιστημονικής επιτροπής [με τον καθηγητή Mark Mazower] του συνεδρίου *Missionaries and the Nineteenth-Century Ottoman World*, Birkbeck College, 7/12/2002

Μέλος επιστημονικής επιτροπής [με τον καθηγητή Mark Mazower] του συνεδρίου *A saint belongs to the whole world' Social and cultural uses of sacred spaces in the Orthodox and Ottoman worlds (16th to the 19th centuries)*, Birkbeck College, London, 8/6/2002

Μέλος επιστημονικής επιτροπής [με την Dr Catherine Holmes] του συνεδρίου *Continuity and Change in Eastern Christendom, c. 1204-1821: Identities in the Byzantine Commonwealth and After*, Pembroke College, Cambridge, 28-29 Απριλίου 2001.

Διοργανωτής [με τον Dr David Holton] του ετήσιας ερευνητικής ημερίδας (Annual Research Colloquium) για βρετανούς μεταπτυχιακούς φοιτητές νεοελληνικών σπουδών, Pembroke College, Cambridge, Ιούνιος 2000.

IX Διαλέξεις σε πανεπιστήμια και ανακοινώσεις σε συνέδρια και ημερίδες

8/3/2009: «Religion, Violence and Nationalism in Ottoman Macedonia», στο European Studies Centre, University of Oxford

16/3/2005, “Making borders, Unmaking Identities: Frontiers and Nationalism in the Balkans, 1804-1913”, ομιλία σε ημερίδα για τις αυτοκρατορίες, πανεπιστήμιο Yale. Η ομιλία αυτή παρουσιάστηκε και στο πανεπιστήμιο Harvard (7/11/2005)

5/3/2003: “The Logic of Terror: Some aspects of the role of violence in the Balkans”, ομιλία στο Watson Institute, Brown University.

7/12/2002: “Changing the Script: The Patriarchate of Constantinople and Missionary Publishing activity”. Ομιλία σε διεθνές συνέδριο που συνδιοργάνωσα (με τον καθ. Mark Mazower), για τις ιεραποστολές στον οθωμανικό κόσμο του 19^{ου} αιώνα, στο Κολέγιο Birkbeck του πανεπιστημίου του Λονδίνου.

Έχω παρουσιάσει τμήματα της έρευνάς μου για την εικόνα των βαλκανικών λαών στην ελληνική ιστορική συνείδηση (1602-1913) στα ακόλουθα συνέδρια και ημερίδες:

29/4/2001: Στο συνέδριο που συνδιοργάνωσα (με την Dr Catherine Holmes), “Identities in Eastern Christendom, 1204-1821”, στο Pembroke College, Cambridge

- 11/5/2001: σε ημερίδα στο πανεπιστήμιο Princeton
- 9/6/2001: σε συνέδριο με θέμα Greece and the Balkans: Cross-cultural encounters since the Enlightenment”, στο πανεπιστήμιο του Birmingham
- 20/1/2000: Ομιλία με θέμα: «Old wine in new bottle? The Macedonian Questions, 1878-1992”, στο European Institute, LSE, κατόπιν προσκλήσεως του καθηγητή Λουκά Τσούκαλη.
- 1/2/2000: ομιλία με θέμα: «Christian Ottoman Princes: The loyalties of Alexander and Nicholas Mavrocordatos», στο St Antony’s College, Oxford.
- 1/2/2000: ομιλία με θέμα: “Killing for the nation, a nation of killers?”, σε συνέδριο με θέμα: “Cultures of killing”, στο Κολέγιο Birkbeck του πανεπιστημίου του Λονδίνου.

X. Διοικητικό έργο (κατά την τελευταία πενταετία)

- 2/5/2017: Μέλος επιτροπής αξιολόγησης διεθνούς ηλεκτρονικού διαγωνισμού προμήθειας ηλεκτρονικών βιβλίων των τμημάτων Αγγλικής, Γαλλικής κι Ιταλικής Φιλολογίας
- 15/5/2017: Μέλος συντονιστικής επιτροπής του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών και του αγγλόφωνου Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών του Τμήματος
- 10/10/2018: Μέλος της επιτροπής Διεθνών Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων Erasmus
- 11/10/2019: Μέλος της επιτροπής εξωστρέφειας και συνεργασιών
- 21/12/2020: Μέλος της επιτροπής παραλαβής προμηθειών και υπηρεσιών

XI Δημοσιεύσεις

Βιβλία

- Forging Identities: Studies in Religion, Violence and Nationalism in the Balkans (17th-20th centuries)* (Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο 2022)
- Άγνωστες Πτυχές του '21: Νέοι ιστορικοί του ΑΠΘ ερευνούν τον αγώνα των Ελλήνων για ανεξαρτησία* (συνεπιμέλεια με τον Β. Γούναρη. (University Studio Press 2021)
- The Macedonian Question: Britain and the Southern Balkans, 1941-1949* (Oxford: Oxford University Press 2008)
- Βρετανία και Μακεδονικό, 1941-1949* (Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο 2015)
- Τοπίο στην Ομίχλη: Η Γιουγκοσλαβική Μακεδονία 1919-1939: Ιστορία και Βρετανικές Εκτιμήσεις* (Επίκεντρο 2025)

Άρθρα σε περιοδικά και συμβολές σε συλλογικούς τόμους

- «“Plus ça change”»; Ο κοινοβουλευτικός λόγος του ΚΚΕ και της ΕΔΑ για τη Μακεδονία (1926-1967), στο: Β.Γούναρης – Ι. Στεφανίδης (επιμ.), *Η Μακεδονία στη Ελληνικό Κοινοβούλιο, 1897-1989* (Αθήνα: Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων 2025)
- Εισαγωγή στο βιβλίο: Timothy Snyder - Katherine Younger (επιμ.), *Τα Βαλκάνια ως Ευρώπη (1821-1914)* (Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο 2021)
- “Civilian Leadership of the Struggle”, στο: Paschalis Kitromilides (επιμ.), *The Greek War of Independence: A Critical Dictionary* (Harvard: Harvard University Press 2021.)
- “In the beginning was the word”. Orthodoxy and Bible translation into Modern Greek (16th-19th centuries), στο: *Mediterranean Chronicle*, vol. 4 (2014), 101-120
- “Χαμένοι στη Μετάφραση: Ορθοδοξία, Αγία Γραφή και Ελληνική Γλώσσα (16^{ος}-19^{ος} αι.)”, στο: Βασίλης Κ. Γούναρης (επιμ.), *Έθνος, κράτος και πολιτική: Μελέτες νεοελληνικής ιστορίας αφιερωμένες στον Γιάννη Σ. Κολιόπουλο* (Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο, 2009), 173-189.
- Beyond 'ethnic cleansing': aspects of the functioning of violence in the Ottoman and post-Ottoman Balkans", στο: *Journal of Southeast European and Black Sea Studies*, vol. 8, no. 3 (2008), 189-203
- “The “Sick Man” Paradox: History, Rhetoric and the “European Character” of Turkey”, στο: *Journal of Southern Europe and the Balkans*, vol. 8, no. 3 (2006), 299-311
- The Quest for Hellenism: Religion, Nationalism and Collective Identities in Greece, 1453-1913, στο: *Historical Review / Revue Historique*, vol. 3, (2006), 34-70.
- “The Central European Meets the Brigand: Ernest Gellner as a Historian of Balkan Nationalism and Violence”, στο: *Modern Greek Studies Yearbook*, vol. 20-21, (2004-2005), 131-146
- “Christians, Heroes and Barbarians: Serbs and Bulgarians in the Modern Greek Historical Imagination, 1602-1950”, στο: Dimitris Tziouvas (επιμ.), *Greece and the Balkans: Cross-cultural Encounters Since the Enlightenment*, (Ashgate 2003), 68-83
- “Βαλκανικοί εθνικισμοί και ευρωπαϊκές προτεραιότητες: Μια βρετανική πηγή για το Μακεδονικό Ζήτημα την περίοδο του μεσοπολέμου”, *Ιστορ*, vol. 12 (2001), 45-66
- Pride, Prudence and Fear of God: The Loyalties of Alexander and Nicholas Mavrocordatos (1664 - 1730), στο: *Dialogos: Hellenic Studies Review*, (2000), 1-22

- “Pavlos Melas”, στο Graham Speake (επιμ.), *Encyclopedia of Greece and the Hellenic Tradition*, vol. 2, (Chicago: Fitzroy Dearborne Publishers 2000), 1030-1032
- “Truth and Ethnic Truth in the Balkans”, στο: *Cambridge Review of International Affairs*, vol. 13, no. 1 (1999), 205-217
- ‘Conquering the Souls’: nationalism and Greek guerrilla warfare in Ottoman Macedonia, 1904-1908, στο: *Byzantine and Modern Greek Studies*, vol. 23, (1999), 195-221
- “A Loveless Entanglement: Britain and Bulgar-Yugoslav Relations 1924-1943”, στο: *Balkan Studies*, vol. 39 (1998), 123-146
- Η Μικρασιατική Εκστρατεία, 1919-1922, στο: Θάνος Βερέμης (επιμ.), *Εμείς οι Έλληνες: Πολεμική Ιστορία της Σύγχρονης Ελλάδας*, (Αθήνα 2008), τ.1. 161-202
- “Ανεπιθύμητοι Ελευθερωτές: Ο βουλγαρικός στρατός στη Γιουγκοσλαβική Μακεδονία”, στο: *Βαλκανικά Σύμμεικτα*, vol. 10 (1998), 244-258
- «Πολιτικές Εξελίξεις στη Γιουγκοσλαβική Μακεδονία (1941-1948)», στο Θάνος Βερέμης, *Τα Βαλκάνια από τον Διπολισμό στη Νέα Εποχή*, (Αθήνα 1994), 571-614

Βιβλιοκριτικά άρθρα

- Βιβλιοκριτικό άρθρο του βιβλίου: Fikret Adanir- Suraya Faroqui (eds), *The Ottomans and the Balkans: A discussion of historiography*, στο: *Southeast European and Black Sea Studies*, vol. 5, no. 2 (2005), 302-307
- Βιβλιοκριτικό άρθρο του βιβλίου: Heather Williams, *Parachutes, Patriots and Partisans: The Special Operations Executive and Yugoslavia, 1941-1945*, στο: *Southeast European and Black Sea Studies*, vol. 4, no.3 (2004), 530-536
- Βιβλιοκριτικό άρθρο των βιβλίων: Peter Sugar, *East European Nationalism, Politics and Religion* και Peter Sugar, *Nationality and Society in Habsburg and Ottoman Europe*, στο: *Southeast European and Black Sea Studies*, vol. 2, no. 2 (2002), 165-176
- Βιβλιοκριτικό άρθρο των βιβλίων: Misha Glenny, *The Balkans, 1804-1999: Nationalism, War and the Great Powers*, και Stevan Pavlowitch, *A history of the Balkans, 1804-1945*, στο: *Southeast European and Black Sea Studies*, vol. 1, no.2 (2001), 140-150

Βιβλιοκρισίες (επιλογή)

- Thomas W. Gallant, *The Edinburgh History of the Greeks, 1768 to 1913: The Long Nineteenth Century*, *Journal of Modern Greek Studies*, vol. 34, no. 2 (2016), 408-410

- Nicholas Doumanis, Before the Nation, *The English Historical Review* (2014),
- B. Fortna et.al. (eds), State nationalisms in the Ottoman Empire, Greece and Turkey, *Southeast European and Black Sea Studies*, vol. 14, no. 1 (2014), 134-137
- Paschalis Kitromilides (ed.), Eleftherios Venizelos: The Trials of Statesmanship, *Middle Eastern Studies*, vol. 47, no. 4 (2011), 691-693
- Victor Roudometof, Collective Memory, National Identity and Ethnic Conflict: Greece, Bulgaria and the Macedonian Question, *South European Society and Politics*, vol. 10, no. 1, (2009), 153-155
- Maria Koundoura, The Greek Idea, *Journal of Modern Greek Studies*, vol. 27, no.1 (2009), 195-197
- Raymond Detrez, Historical Dictionary of Bulgaria, *Southeast European and Black Sea Studies*, vol. 7, no. 1 (2008), 177-178
- Maria Todorova (ed.), Balkan Identities: Nation and Memory, *Slavonic and East European Studies*, vol. 83, no. 2 (2005), 361-362
- Vemund Aarbakke, Ethnic Rivalry and the Quest for Macedonia, 1870-1913, *Slavonic and East European Review*, vol. 83, no. 1 (2005), 141-142
- John Koliopoulos - Thanos Veremis, Greece: The Modern Sequel, *Mediterranean Politics*, vol. 8, no.1 (2003), 221-223
- Mark Mazower (ed.), After the War was Over, *The English Historical Review*, cxvi, no. 469 (2001), 1306-1307.

Άρθρα σε εφημερίδες

- «Κρίσιμο λάθος των συμμάχων στο Μάλεμε» [Η Μάχη της Κρήτης], *Η Καθημερινή*, 11/7/2010
- «Ανθεκτική, ετεροβαρής και αναγκαία διεθνής συμφωνία», [Η Συνθήκη της Λωζάνης], *Η Καθημερινή*, 13/12/2009
- «Σχετικά πρόσφατη η βία των εθνών», *Η Καθημερινή*, 20/4/2008 (ένθετο «Βαλκάνια»), 16
- «Πολιτικές προτεραιότητες του Αγώνα», [Μακεδονικός Αγώνας] *Ελευθεροτυπία*, 12/12/2002 (ένθετο Ε-Ιστορικά), 12-17

